

STANOWISKO
VII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 18-19 marca 2004 roku

w sprawie projektu ustawy o pracownikach samorządowych

Związek Powiatów Polskich z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę uchwalenia ustawy o pracownikach samorządowych. Czekaliśmy na nią z nadzieją, że będzie to rozwiązanie na wzór kodeksu służby cywilnej, które ustrojowo ureguluje status pracowników samorządowych.

Niestety rozwiązania zawarte w projekcie ustawy o pracownikach samorządowych są dalekie od oczekiwanych.

Po pierwsze należy zauważyć, że proponuje się tytuł ustawy o niezmienionej treści, co nie jest adekwatne do zmian wprowadzających nowe, systemowe rozwiązania, przeniesione z ustawy o służbie cywilnej. Skoro projekt ustawy jest elementem budowania korpusu służby cywilnej w samorządzie, to adekwatnym byłby tytuł ustawy zawierający w treści te określenia. Istotnym argumentem prawnym jest w tej sprawie zapis art.156 Konstytucji, który mówi o utworzeniu korpusu służby cywilnej, realizującego zadania w administracji publicznej. Konstytucja nie zawiera żadnego zapisu dotyczącego pracowników samorządowych. W jednostkach administracji samorządowej, obsługę organów realizować będą przede wszystkim urzędnicy samorządowi.

Projekt ustawy wprowadza w stosunku do nowych stanowisk urzędnika samorządowego - kontraktowego i mianowanego, rozwiązania na wzór służby cywilnej. W tym celu określone zostały: procedura służby przygotowawczej, postępowania kwalifikacyjnego, system ocen oraz szkolenia zawodowego. Jako właściwy do zatwierdzania programu służby przygotowawczej, na wniosek wójta, starosty, marszałka, projektodawca wskazuje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, co wydaje się być nieuzasadnione, mając na uwadze rolę i zadania przypisane ustrojowo temu organowi. Podobne rozwiązanie dotyczy zatwierdzenia przez organ stanowiący szczegółowego zakresu tematycznego oraz organizacji i sposobu postępowania kwalifikacyjnego dla ubiegających się o mianowanie. Podobna procedura przewidziana jest również w zakresie określania zasad przeprowadzania ocen mianowanych urzędników oraz zatwierdzania jednolitego programu szkoleń zawodowych przewidzianych dla pracowników samorządowych. Angażowanie organów stanowiących wszystkich jst w kraju w powyższe zadania, nie znajduje również uzasadnienia, biorąc pod uwagę potrzebę wypracowania jednolitych standardów w przedmiotowym zakresie. Wydaje się niezbędne wypracowanie

rozwiązań przy udziale Strony Samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, dla poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, tym bardziej, że ustawodawca przewiduje taką formułę w innych obszarach objętych ustawą. (np. kodeks etyki).

Wprowadzenie ustawowych rozwiązań w zakresie systemu ocen, indywidualnego programu rozwoju zawodowego, programu szkoleń zawodowych nie ma odniesienia do drogi awansu zawodowego urzędnika samorządowego, zdobywania wyższych stopni (stanowisk) służbowych. Brak jest zapisów, które w sposób czytelny wskazywałyby na powiązanie pozytywnej oceny urzędnika z uprawnieniami do uzyskania wyższego szczebla w hierarchii stanowisk urzędniczych i co za tym idzie wyższego wynagrodzenia. Wydaje się niezbędne wypracowanie rozwiązań wyraźnie motywujących najlepszych urzędników.

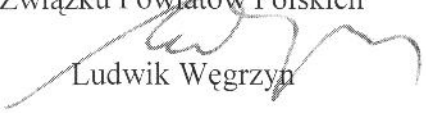
W zakresie ustalania zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników, projekt ustawy powiela dotychczasowe rozwiązania i kompetencje pozostawia Radzie Ministrów, która określi je w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy. Wydaje się niezbędne opracowanie rozwiązań, przy udziale Strony Samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, które w kwestiach wynagrodzeń mają istotny związek z ustawą budżetową i zapisanie w projekcie ustawy co najmniej ogólnych zasad, na wzór ustawy o służbie cywilnej.

Wydaje się również konieczne przeanalizowanie obowiązującego rozporządzenia w zakresie wymagań kwalifikacyjnych, jego uzupełnienie lub dokonanie zmian, ponieważ ten akt wykonawczy jest jednym z najistotniejszych dokumentów związanych z wdrożeniem ustawy. Należy również zwrócić uwagę na różnice w uprawnieniach pracowników służby cywilnej i pracowników samorządowych, które dotyczą m.in. dodatkowego urlopu wypoczynkowego dla zatrudnionych w służbie cywilnej przez okres co najmniej 10 lat, prawa do urlopu dla poratowania zdrowia. W ramach porządkowania prawa i ujednoczenia zasad dla służby publicznej ten trudny problem również wymaga rozwiązania.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej niedoskonałości projektu ustawy o pracownikach samorządowych należy stwierdzić, że nie spełnia on oczekiwań związanych z tworzeniem samorządowego korpusu służby cywilnej.

Delegaci na VII Zgromadzenie Ogólne ZPP uważają, że w pracy nad ustawą powinno się uwzględnić postulaty samorządów terytorialnych i w tym kontekście deklarują wolę udziału Związku w tego typu pracach.

Przewodniczący
VII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn